

Styrelsen	2025-02-20
Handling nr	8.5
Handläggare	Hanna Björk
Daterad	2025-01-29
Reviderad	

**Till
Styrelsen för Västtrafik AB**

Hållbarhetsredovisning 2024

I bifogad handling presenteras hållbarhetsredovisning för perioden 1 januari - 31 december 2024 för Västtrafik AB.

FÖRSLAG TILL BESLUT

Med anledning av ovanstående föreslås styrelsen besluta

att godkänna redovisad hållbarhetsredovisning för perioden 1 januari – 31 december 2024, samt

att lägga fram hållbarhetsredovisning för 2024 till årsstämman för fastställande.

Skövde dag som ovan

Lars Backström

Camilla Holtet

Hållbarhetsredovisning Västtrafik AB 2024

Innehåll

Inledning.....	3
Väsentliga frågor.....	3
Västtrafik skapar värde	3
Vi bidrar till samhällets hållbara utveckling.....	3
Risker inom kollektivtrafiken	3
Miljö och klimatpåverkan	3
Sociala frågor inklusive mänskliga rättigheter	5
Mutor och korruption.....	6
Visselblåsarfunktion	7
Medarbetare.....	7
FN:s globala mål	10
Styrning av hållbarhetsarbetet	11
Styrande mål.....	11
Trafikförsörjningsprogrammet.....	11
Mål och strategier för hållbarhetsarbetet	11
Affärsplanen	12
Vår affärsmodell baseras på samarbete	12
Verksamhetsstrategi	12
Policyer	13
Hållbarhetspolicy	13
Finanspolicy	13
Policy för inköp och upphandling	13
Policy för investeringar	13
Etikpolicy	13
Policy för Västra Götalandsregionens arbete med mänskliga rättigheter	14
Policy för säkerhet och beredskap.....	14
Västtrafiks hållbarhetsredovisning 2023 Revisorns yttrande	15
Om rapporten.....	15

Inledning

Västtrafik AB är Sveriges näst största länstrafikföretag, ägt av Västra Götalandsregionen. Vi planerar och upphandlar kollektivtrafiken i hela regionen. Västtrafiks drygt 900 linjer körs av partnerföretag som upphandlats i konkurrens. I nära samarbete med våra partnerföretag formar Västtrafik en kollektivtrafik med kunden i fokus. Vi gör det möjligt för invånarna att resa tillsammans till jobb, skola och fritidsaktiviteter. Vi driver utvecklingen mot hållbart resande tillsammans med Västra Götalandsregionen och de 49 kommunerna samt Kungsbacka kommun. Västtrafik har huvudkontor i Skövde och lokalkontor i Borås, Göteborg och Vänersborg.

Väsentliga frågor

Västtrafik skapar värde

Genom att utveckla och erbjuda hållbara resor och smarta tjänster bidrar Västtrafik till det goda livet i Västra Götaland och till en attraktiv och konkurrenskraftig region. Samtidigt innebär vår verksamhet risker och negativ påverkan ur de olika hållbarhetsperspektiven. Det är viktigt att Västtrafik hanterar dessa på ett systematiskt sätt.

Vi bidrar till samhällets hållbara utveckling

Kollektivtrafiken är en förutsättning för ett hållbart samhälle. Genom att erbjuda hållbara resor minskar vi klimatbelastningen och bidrar till lägre utsläpp, mindre trängsel och färre olyckor i trafiken samt minskat buller.

Kollektivtrafiken öppnar möjligheter för människor att delta i samhällslivet – att arbeta, studera, ha en aktiv fritid och möta andra människor. Kollektivtrafiken välkomnar alla, oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning och ålder.

Västtrafik utvecklar och erbjuder en hållbar kollektivtrafik som är trygg, välkomnande och tillgänglig. Vår vision är att hållbart resande ska vara norm.

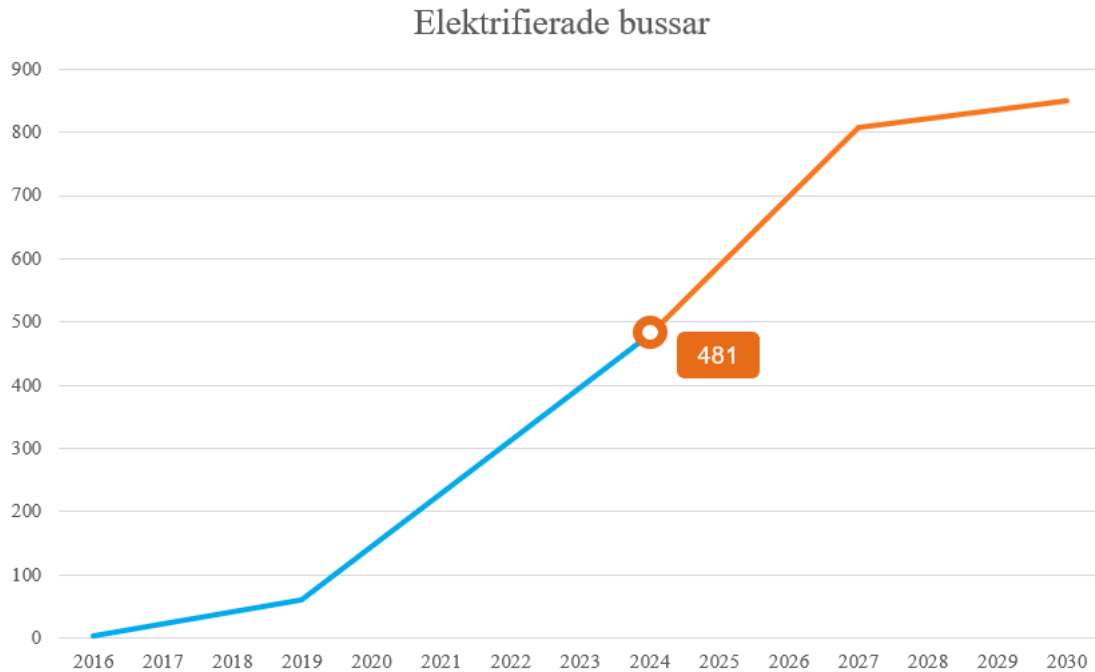
Som arbetsgivare verkar vi för en god och hållbar arbetsmiljö där våra medarbetare känner trygghet och tillhörighet. Det handlar om att ta socialt ansvar som arbetsgivare genom att se till att alla har lika möjligheter till utveckling. Att arbeta tillsammans är en förutsättning för att Västtrafik ska lyckas och skapa framgång i sitt uppdrag.

Västtrafik fattar ekonomiska beslut med hållbarhet som grund. Vi har en långsiktig, ansvarsfull och effektiv ekonomisk förvaltning som vi löpande följer upp och utvecklar. Vårt finansiella förhållningssätt kännetecknas av transparens.

Risker inom kollektivtrafiken

Miljö och klimatpåverkan

Kollektivtrafiken ger upphov till negativ miljöpåverkan genom klimat- och hälsopåverkande utsläpp, användning av energi samt uppkomst av buller vid användning av fordon. Vid upphandling av trafiken ställer vi därför långtgående krav. Vi ökar vår kunskap tillsammans med andra genom utveckling och innovation, vilket bland annat har gjort att vi kunnat ta stora steg för att elektrifiera vår fordonsflotta.

Totalt antal elektrifierade bussar 2024 i Västtrafiks trafik, med prognos mot 2030. Senast år 2030 är målet att samtliga stads- och tätortsbussar ska vara elektrifierade.

Grafen visar utsläpp av gram koldioxid per personkilometer mellan 2006 och 2024. Förändrade beräkningsmetoder och minskat resande bröt den nedåtgående trenden år 2019. 2024 är minskningen av koldioxid per personkilometer 72 % lägre än 2006. Detta beror på ökat resande, ökad elektrifiering och övergång från ett delvis förnybart drivmedel (så kallat B97) till helt förnybara drivmedel.

Det finns en risk att Västtrafik inte arbetar strukturerat med hållbarhetsfrågorna och att vi inte får maximal effekt av det arbete som läggs ner. Vår ägare Västra Götalandsregionen har ställt krav på att Västtrafik senast 2025 ska vara miljöcertifierade i enlighet med ISO 14001:2015. Västtrafik kommer också från och med 2025 omfattas av EU-direktivet CSRD, och rapportera enligt standarden ESRS. Framtagningen av ett miljöledningssystem och arbetet med nya krav på hållbarhetsrapportering pågår och har visat sig ha flera synergier. Miljöledningssystemet ger oss ett strukturerat arbetssätt som sedan kommer kunna överföras till de väsentliga frågorna inom CSRD och bli en grund för ett kommande hållbarhetsledningssystem.

Inom miljöledningssystemet har fem betydande miljöaspekter identifierats. Inom CSRD pågår arbete med den dubbla väsentlighetsanalysen som ska identifiera de områden vilka Västtrafik ska rapportera om.

Sociala frågor inklusive mänskliga rättigheter

Ett av de områden där det finns risk för kränkning av mänskliga rättigheter inom kollektivtrafiken är brist på tillgänglighet och därmed en begränsning av människors möjlighet att resa kollektivt. Det är viktigt att vi erbjuder en trafik som är tillgänglighetsanpassad för människor med olika funktionsnedsättningar.

För att få till stånd en kollektivtrafik som är till för alla beslutade Västra Götalandsregionen 2018 om en Strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor. Åtgärder enligt strategin pågår, ett arbete som behöver bedrivas kontinuerligt och långsiktigt. Under 2024 har arbete pågått med Riktlinjer för att ta sig ombord, kunna färdas och ta sig av fordonet i kollektivtrafiken, med fokus på barn, äldre och personer med funktionsnedsättning, liksom Riktlinjer för tillgänglighet på hållplats med fokus på personer med funktionsnedsättning. Dessa båda riktlinjer beslutades i december.

Samverkansforumet Aktiv involvering, där Västtrafik samverkar med funktionshinderorganisationer, är etablerat. Föreningsrepresentanterna deltar i ett antal projekt för att utveckla och förbättra Västtrafiks tjänster och produkter. Under 2024 genomfördes tre ordinarie möten samt en insiktsutbildning med tjänstepersoner från Västtrafik och personer som arbetar med biljettkontroll.

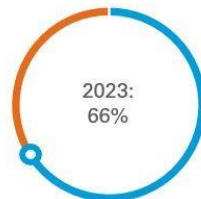
TILLGÄNGLIGHET BUSSAR

Samtliga bussar i den allmänna kollektivtrafiken är tillgänglighetsanpassade. Denna procentsats är oförändrad sedan 2018.

TILLGÄNGLIGHET SPÄRVAGNAR

Av de spårvagnsset som går i den allmänna kollektivtrafiken är 90 procent tillgänglighetsanpassade. Det innebär en förbättring sedan 2023 då motsvarande nivå var 85 procent. Förbättringen beror på att nya tillgänglighetsanpassade spårvagnar (M33) har satts i trafik.

TILLGÄNGLIGHET HÅLLPLATSER*

66 procent av hållplatserna uppfyller alla kriterier för tillgänglighet (realtidinformation och väderskydd kan saknas). 2022 var denna procentsats 64 procent. Listan omfattar cirka 960 hållplatser och 817 av dessa uppfyller en lägstanivå med minst högt kantstöd, kontrastmarkering och ledstråk. Av dessa är det 105 hållplatser som uppfyller alla kriterier utom utrymme att fälla ut ramp.

*Underlag saknas då Västfastigheter inte har rapporterat in data till Västtrafik kring antalet prioriterade hållplatser för 2024. Uppgivet antal i tabellen gäller för år 2023.

Västtrafik ska säkerställa att hänsyn tas till sociala aspekter redan i tidiga planeringsskedet av kollektivtrafiken. Arbetet med att bedöma sociala konsekvenser för olika grupper ska göras ur ett helhetsperspektiv och med ett strukturerat arbetssätt. I planeringen av kollektivtrafiken behöver Västtrafik ta hänsyn till flera olika perspektiv. Det kan leda till målkonflikter där det inte alltid går att tillgodose alla behov. Västtrafik ska i sitt arbete tydligt beskriva olika gruppers behov. På så sätt kan beslut fattas på goda grunder där olika konsekvenser tydliggjorts.

Dialoger med barn och unga har genomförts i olika former och sammanhang under året, bland annat genom kommunala ungdomsråd. Inom förstudiearbetet inför trafikupphandlingar har dialoger genomförts med grupperna barn, äldre och personer med funktionsnedsättning.

Det finns risk för kränkning av mänskliga rättigheter i Västtrafiks leverantörskedjor. Bland annat kan omställningen till elektrifierad trafik innebära negativ påverkan på miljö och mänskliga rättigheter i leverantörsleden vid tillverkning av till exempel fordon och batterier. Globala leverantörskedjor omfattar ofta länder där brott mot mänskliga rättigheter, dåliga arbetsvillkor och korruption förekommer. I sådana länder är även lagstiftning för att skydda miljö och naturvärden svaga. Det ställer krav på Västtrafik som stor inköpare att säkerställa att varor och tjänster som vi upphandlar verkligen är hållbara ur alla perspektiv. Bland annat har Västra Götalandsregionen en fastställd uppförandekod, som även Västtrafiks leverantörer ska följa.

Västtrafik arbetar för att säkerställa hållbara leverantörsled genom kravställning och uppföljning. Tillsammans med Trafikförvaltningen Stockholm, Skånetrafiken och Luleå lokaltrafik pågår arbete med att hantera risken för brott mot mänskliga rättigheter i leverantörsleden och att finjustera kravställning för kommande trafikavtal. Under 2024 har två revisioner av Trafikföretagens arbete med uppförandekoden genomförts.

Med anledning av Rysslands krig mot Ukraina, finns det sedan 2022 i EU, ett sanktionspaket där det är förbjudet för offentliga bolag att anlita leverantörer som har kopplingar till Ryssland.

Västtrafik har kartlagt intressenter som påverkar/påverkas av eller kan påverka/påverkas av Västtrafiks aktiviteter. Kartläggningen visar att följande intressenter är de mest väsentliga för vår verksamhet ur ett hållbarhetsperspektiv (utan inbördes ordning):

- Västtrafiks styrelse
- Västtrafiks medarbetare
- trafikföretag
- branschorganisationer
- kommuner
- Västra Götalandsregionen
- resenär/kund
- Västfastigheter
- allmänhet (specifikt barn, äldre och personer med funktionsnedsättning)
- fordonsleverantörer

Mutor och korruption

Västtrafik är ett offentligt bolag som upphandlar tjänster och varor för stora belopp. Det finns en risk för olika former av mutor och korruption. Det ställer höga krav på hur vi agerar och bedriver vårt arbete och att vi hanterar alla delar av upphandlingsprocessen korrekt. Varje år gör vi en intern kontrollplan, som rapporteras till och följs upp av styrelsen. Vi arbetar kontinuerligt med delegationsordning, attesträtter med mera.

Under 2024 har vi fortsatt arbetet med att höja medvetenheten kring mutor, korruption och jäv. Vi har genomfört ledardialoger där vi lyft ett antal fall och gemensamt diskuterat hur man bör agera. Dessa dialoger ska under 2025 tas vidare till samtliga medarbetare på Västtrafik.

För att minska riskerna och utesluta att en jävssituation föreligger för någon av Västtrafiks medarbetare som deltar i upphandlingen genomför vi upphandling enligt en strikt process. Varje upphandling inleds med en genomgång av regler kring sekretess och jäv. En jävsblankett signeras av samtliga projekt-deltagare innan de kan medverka i upphandling-en. Varje deltagare i upphandlingen ska då intyga att de uppfyller kraven avseende jäv och sekretess. Upphandlingsledaren ansvarar för denna kontroll i respektive upphandling.

Sedan 2020 sker all upphandling av konsulttjänster via en upphandlad konsultförmedlingstjänst som säkerställer att konsultköp konkurrensutsätts på ett korrekt sätt.

Visselblåsarfunktion

Från juli 2022 har Västra Götalandsregionen en visselblåsartjänst som även anställda på Västtrafik kan använda för att slå larm om missförhållanden, oetiska, olagliga eller olämpliga företeelser. Det kan vara ekonomisk brottslighet, korruption, mutor eller allvarliga former av diskriminering och trakasserier. Det kan även gälla miljöbrott eller missförhållanden som gäller liv och hälsa.

Rapporteringen sker via den digitala tjänsten WhistleB där det ges möjlighet att vara helt anonym som tipsare. Även anställda på partnerbolag, konsulter, volontärer och praktikanter kan använda visselblåsartjänsten. Under 2024 har inga ärenden gällande Västtrafik inkommit via WhistleB.

Medarbetare

Vi vill skapa förutsättningar för våra medarbetare att vara sitt bästa jag på jobbet. Vi vill skapa en inkluderande och trygg arbetsmiljö, vilket bland annat sker genom våra regelbundna OSA-samtal (OSA står för Organisatorisk och social arbetsmiljö) samt genom vårt systematiska arbetsmiljöarbete.

För att skapa tydlighet i våra prioriteringar utifrån verksamhetsstrategin har HR strategiska fokusområden som bland annat tar avstamp i hållbart arbetsliv, utbildning, kompetens och lärande samt medarbetare och kultur.

När det gäller våra medarbetares ageranden och beteenden tar vi avstamp i vår medarbetarprofil. Medarbetarprofilen är en riktlinje för hur våra medarbetare ska agera i vardagen. Under året fortsatte det interna kulturarbetet och årets OSA-samtal har haft fokus på att ytterligare stärka hur vi arbetar tillsammans.

Medarbetarsamtal mellan medarbetare och chef genomförs kontinuerligt under året. Samtalen dokumenteras och följs upp i vårt digitala verktyg. Våra styrande dokument ger vägledning i frågorna och vi mäter och följer upp löpande i vårt pulsmättningsverktyg.

Förebyggande arbetsmiljöarbete

De förebyggande insatserna i vårt systematiska arbetsmiljöarbete är viktiga för att medarbetarna ska må bra på jobbet. Ett exempel på en förebyggande arbetsmiljöanpassning är möjligheten att arbeta från hemmakontoret om arbetsuppgifterna tillåter för att på så sätt skapa förutsättningar för ett hållbart arbetsliv.

Vi mäter och följer upp hur våra medarbetare mår genom verktyget Winningtemp. Genom verktyget kan vi följa trender och avvikelser i medarbetarnas engagemang och välmående, det hjälper oss att agera förebyggande samt att sätta in rätt åtgärder. Nedan visas de frågeområden som vi täcker.

Västtrafik har nolltolerans mot alla former av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier.

Under augusti genomfördes en undersökning för att mäta förekomsten av diskriminering, trakasserier, sexuella trakasserier och repressalier på arbetsplatsen. Undersökningen genomfördes i form av en enkät som alla medarbetare och chefer på Västtrafik fick svara på. Vi fick en bra svarsfrekvens och ett högt engagemang och jämfört med resultatet från undersökningen som genomfördes 2022 ser vi ett mycket bättre resultat. Resultatet ligger till grund för aktiva insatser under 2025.

Chefers organisatoriska förutsättningar

Under 2024 har flera organisatoriska förändringar genomförts för att ytterligare förbättra förutsättningar för chefer och därmed medarbetare. På flera håll har chefer fått färre medarbetare och fler chefsled har införts. Detta tror vi kan skapa bättre förutsättningar för chefer att kunna vara tillgängliga i vardagen och kunna fokusera på ledarskapet i högre grad, samt en större tydlighet kring vem som gör vad.

Chefsutveckling är viktigt för att skapa bra förutsättningar för alla medarbetare och initiativet som påbörjades under 2023 har implementerats och utvecklats under 2024, bland annat har en ny modul i arbetsrätt för chefer implementerats.

För att stärka våra chefers kunskaper inom arbetsmiljö har vi under 2024 genomfört två heldagsutbildningar vilket nu lett till att i stort sett alla våra chefer har bra grundläggande kunskaper inom arbetsmiljö.

Arbetsmiljö i siffror

Effekten av Västtrafiks systematiska arbete innebär förhållandevis låga tal när gäller såväl personalomsättning som sjuktal.

Personalomsättning

År	Kvinnor	Män	Totalt
2022	8,4%	7,80%	8,1%
2023	8,7%	8,80%	8,8%
2024	5%	7,4%	6,1%

I personalomsättningen ingår all månadsanställd personal, det vill säga tillsvidare- och visstidsanställda.

Västtrafiks personalomsättning håller sig fortsatt på en stabil nivå men minskade något under 2024. Vi jobbar kontinuerligt med karriärmöjligheter internt samt att fånga upp utvecklingsbehov.

Sjukfrånvaro

År	Totalt
2022	3,4%
2023	3,2%
2024	3,0 %

Statistiken för sjukfrånvaro är för 12 månader (december-november) men inte kalenderår.

Västtrafiks sjukfrånvaro är fortsatt förhållandevis låg och sjönk igen något under 2024. Genom att jobba strukturerat med rehabilitering och tidiga insatser försöker vi fånga frånvaro i tidigt skede. Vi satsar också på friskvårdsfrämjande förmåner och ett flexibelt arbetsliv för att ge våra medarbetare de bästa förutsättningarna. Vi uppdaterar våra chefer regelbundet om korttidsfrånvaron bland medarbetare för att uppmuntra till omtankesamtal.

Fördelning av sjukdagar

År	Kvinnor	Män
2022	78%	22%
2023	77%	23%
2024	71%	29%

Chefsfördelning uppdelat på kvinnor och män

År	Kvinnor	Män
2021	61%	39%
2022	57%	43%
2023	57%	43%
2024	58%	42%

Jämställdhet är en viktig fråga på Västtrafik och företaget har som mål att eftersträva en jämn könsfördelning. Chefernas könsfördelning ligger stadigt runt 60/40, med viss förskjutning mellan åren. En anledning skulle kunna vara att företaget har övervägande kvinnor i ledningen, vilka fungerar som

förebilder för kvinnliga medarbetare. Till detta ser Västtrafik positivt på intern rekrytering och vi har en medvetenhet när det kommer till jämställdhet såväl som inkludering och mångfald igenom hela vår rekryteringsprocess.

FN:s globala mål

Under 2016 antog FN Agenda 2030, som innehåller 17 globala hållbarhetsmål, SDG (Sustainable Development Goals). Målen ska säkerställa en hållbar utveckling för alla människor och för planeten. Syftet är att avskaffa extrem fattigdom, att minska ojämlikheter och orättvisor i världen och att lösa klimatkrisen.

Västtrafik kan direkt eller indirekt bidra till de flesta av de 17 globala målen, här nedan beskriver vi de åtta mål där vi gör störst nytta och på vilket sätt vi bidrar till en hållbar utveckling.

För många barn och ungdomar är fungerande kollektivtrafik en förutsättning för att kunna ta sig till skolan. Genom att erbjuda öppen trafik, stängd skolskjuts och anropstörd trafik ges det ett bra utbud för elever, oberoende förutsättningar, att komma till skolan. SDG 4, GOD UTBILDNING FÖR ALLA.

Genom att kontinuerligt energieffektivisera och använda förnybara drivmedel bidrar vi till SDG 7, HÅLLBAR ENERGI FÖR ALLA.

Vi utvecklar aktivt kollektivtrafiken, bland annat genom att utveckla innovationer som underlättar omställningen till hållbart resande, och bidrar därmed till SDG 9, HÅLLBAR INDUSTRI, INNOVATIONER OCH INFRASTRUKTUR.

Kollektivtrafiken spelar en viktig roll för social hållbarhet, för jämlikhet och jämställdhet. Den gör det möjligt för fler människor att vara delaktiga i samhället utan bil. Därmed bidrar vi också till SDG 10, MINSKAD OJÄMLIKHET.

Kollektivtrafik är en förutsättning för att nå målet SDG 11, HÅLLBARA STÄDER OCH SAMHÄLLEN. Grunden i vår verksamhet är att utveckla kollektivtrafiken för människorna i Västra Götaland.

Upphandling är en grundläggande del av vår verksamhet. Genom att ständigt utveckla hållbarhetskrav och uppföljningsmetoder samt att påverka i leverantörsled i upphandlingar bidrar vi till SDG 12, HÅLLBAR KONSUMTION OCH PRODUKTION.

Ökad användning av förnybara bränslen och ökad elektrifiering är exempel på hur vi bidrar till SDG 13, BEKÄMPA KLIMATFÖRÄNDRINGEN. Vårt arbete med att öka andelen hållbara resor i hela Västra Götaland med kollektivtrafik, gång, cykel och andra hållbara transportslag bidrar också till detta mål.

Vår verksamhet bygger på samarbete och partnerskap; med Västra Götalandsregionen, med kommunerna och med partnerbolagen. Dessutom är vi bland annat verksamma i UITP, den internationella samarbetsorganisationen för aktörer inom kollektivtrafik. Därmed bidrar vi till SDG 17, GENOMFÖRANDE OCH GLOBALT PARTNERSKAP.

Styrning av hållbarhetsarbetet

Styrande mål

Västra Götalandsregionen är kollektivtrafikmyndighet i Västra Götaland. Det innebär att regionen styr hur kollektivtrafiken ska utvecklas och sätter de ekonomiska ramarna. Västtrafik ägs av Västra Götalandsregionen och ska bedriva verksamheten utifrån uppdrag från kollektivtrafik-nämnden.

Trafikförsörjningsprogrammet

Trafikförsörjningsprogrammet, som beslutas av kollektivtrafiknämnden, är det viktigaste styrinstrumentet för kollektivtrafikens övergripande utveckling. Nuvarande trafikförsörjningsprogram gäller för åren 2021–2025. Det övergripande målet i programmet är att öka andelen hållbara resor i hela Västra Götaland, med ambitionen att alla resor ska vara hållbara. Fokus är att återta marknadsandelen för kollektivtrafik efter minskningen på grund av pandemin under 2020–2021.

Kopplat till det övergripande målet finns tre delmål:

- Kollektivtrafik med god geografisk tillgänglighet
- Kollektivtrafiken är enkel, trygg och inkluderande
- Kollektivtrafiken ger låg miljöpåverkan

Västra Götalandsregionen uppdaterar under 2023–2024 trafikförsörjningsprogrammet och Strategin för en kollektivtrafik på jämlika villkor. Västtrafik deltar i VGR:s samordningsgrupp för trafikförsörjningsprogrammet och i olika arbetsgrupper. Trafikförsörjningsprogram för åren 2026–2029 liksom Strategisk plan för en kollektivtrafik på jämlika villkor gick under hösten 2024 ut på remiss.

Mål och strategier för hållbarhetsarbetet

Genomförandet av trafikförsörjningsprogrammet sker genom strategier för fyra fokusområden. Framför allt två av dessa fokusområden har direkt bäring på hållbarhetsarbetet, dessa är Strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor samt Miljö och klimatstrategi för kollektivtrafiken.

Strategin för kollektivtrafik på jämlika villkor innehåller ett övergripande mål; Kollektivtrafiken ska utformas så att den är inkluderande och att resenärerna känner sig välkomna.

Fem åtgärdsområden ska bidra till att det övergripande målet och syftet uppnås. Dessa är:

- Ett fullt tillgängligt prioriterat nät

- Ett gott bemötande till alla resenärer
- Resenärerna ska känna sig trygga i kollektiv- trafiken
- Inkluderande kommunikation
- Strategisk planering för jämlik kollektivtrafik

I Miljö- och klimatstrategin behandlas kollektivtrafikens egen miljöpåverkan. Den uttrycker en hög ambitionsnivå för kollektivtrafiken i övergången till ett långsiktigt hållbart transportsystem. Det övergripande klimatmålet är en minskning av koldioxidutsläppen per personkilometer från år 2006 till 2035 med 90 procent. För att detta ska nås krävs en kombination av förnybara drivmedel, el, gas och flytande biodrivmedel med fokus på el. Strategin följs upp som en del av Västra Götalandsregionens årliga uppföljning av Västtrafik som för trafikförsörjningsprogrammet och strategin för en kollektivtrafik på jämlika villkor.

Västtrafiks miljö- och klimatplan beskriver mer i detalj hur miljö- och klimatstrategin ska genomföras och mål för klimat, luftkvalitet, buller och energi nås. På grund av omvärldsfaktorer till exempel tillgång på elektrifierade fordon behöver planen uppdateras under våren 2025. Utifrån Strategi för kollektivtrafik på jämlika villkor har Västtrafik tagit fram en handlingsplan där åtgärder beskrivs för att nå målen. Hållbarhetsarbetet på Västtrafik utgår från och styrs av dessa mål och identifierade åtgärder.

Affärsplanen

Västtrafiks affärsplan bygger vidare på trafikförsörjningsprogrammet och beskriver vår riktning, vad vi ska fokusera på de närmaste åren och hur vi behöver arbeta för att nå våra styrande mål i strävan mot vår vision. Affärsplanen är ett verktyg för att skapa den förflyttning som behövs för att möta samhällets utmaningar och våra kunders behov och aktualiserades under hösten 2024.

”Hållbart resande är norm” är vår vision. Den ska ge oss driv framåt, få oss att våga mer och hjälpa oss att hålla fokus på det som är viktigt, nämligen att nå det övergripande målet att öka andelen hållbara resor i hela Västra Götaland.

”Vi gör det enkelt att resa hållbart” är vår affärsidé. Affärsidén innebär att invånare i Västra Götaland enkelt har tillgång till ett hållbart resande och att vi har en attraktiv kollektivtrafik som tar ansvar för alla resenärsgupper med minskad miljöpåverkan.

Vår affärsmodell baseras på samarbete

Västtrafiks affärsmodell bygger på partnerskap och baseras på långsiktiga relationer och tillit. Vi och våra partnerföretag har en gemensam värdegrund som präglar arbetet med att ta vara på de gemensamma resurserna. Detta för att kunna leverera hög och jämn kvalitet i alla delar av kollektivtrafiken. Under 2024 har vi fortsatt vår täta samverkan för att skapa bra förutsättningar för våra kundnära medarbetare och attrahera nya, efter utmaningar med personalbrist. Vi har gått ifrån ett akut läge med inställda turer till ett fortsatt behov av stor påfyllnad. Vi har även påbörjat initiativ för långsiktig samverkan både regionalt och nationellt. Vi ser över våra trafikupphandlingar ur ett kundnära medarbetarperspektiv med god arbetsmiljö.

Verksamhetsstrategi

Verksamhetsstrategin har sin utgångspunkt i social, ekonomisk och miljömässig hållbarhet. Den beskriver hur vi ska bedriva och utveckla vår verksamhet och agera för att uppnå våra mål.

Strategin slår fast att hållbarhet ska genomsyra hela verksamheten.

- Vi tar miljömässigt ansvar genom att erbjuda och arbeta för hållbara och miljöanpassade resor och tjänster med låg klimat- och hälsopåverkan. Vi arbetar aktivt för att minska miljö- och klimatpåverkan genom ett effektivt trafiksystem, högt fokus på elektrifiering och lågt klimatavtryck från vår egen verksamhet. För att minska den totala miljöbelastningen i samhället har vi ett brett perspektiv på hållbart resande, vilket innebär att vi, utöver den traditionella kollektivtrafiken, även arbetar med gång, cykel och andra hållbara transportmedel.
- Vi tar socialt ansvar som samhällsaktör. Vi utvecklar, upphandlar och kommunicerar en hållbar och prisvärd kollektivtrafik som är tillgänglig, inkluderande, robust, säker och trygg för alla samhällsgrupper. Vi tar även socialt ansvar som arbetsgivare, genom att verka för en god och inkluderande arbetsmiljö med samma möjligheter för alla.
- Vi tar ekonomiskt ansvar genom att bedriva en långsiktigt hållbar verksamhet med ansvarsfull och effektiv förvaltning. Vår företagskultur ska präglas av affärsmässighet med målet att uppnå högsta möjliga samhällsnytta och kundnytta.

Policyer

Västtrafiks styrande dokument består av policyer och spelregler. Nedan beskrivs i korthet de policyer som har högst relevans för vårt hållbarhetsarbete.

Hållbarhetspolicy

Hållbarhetspolicyen beskriver Västtrafiks grundläggande synsätt och viljeinriktning för hur vi ska nå styrande mål och vision. Hållbarhets-policyen är vägledande för beslut och styrning. Den är till för att fastställa och följa upp att vi bedriver verksamheten med hållbarhet som grund.

Finanspolicy

All penninghantering inom Västtrafik är underställd Västra Götalandsregionens finansiella strategi. Den finansiella strategin syftar dels till att trygga regionens likviditetsförsörjning och betalningsberedskap på kort och lång sikt, dels till att åstadkomma en så god avkastning som möjligt på de finansiella tillgångarna.

Policy för inköp och upphandling

Västra Götalandsregionen har delegerat till Västtrafik att upphandla och ingå avtal om kollektivtrafiktjänster med allmän trafikplikt. Det övergripande inköpsmålet är ett effektivt och hållbart nyttjande av resurser vid varje inköp. Västtrafiks inköp ska främja en hållbar utveckling, såväl ekologiskt som ekonomiskt och socialt.

Policy för investeringar

Syftet med policyen är att ge en styrning som innebär att de investeringar som bäst bidrar till Västtrafiks uppdrag beslutas och genomförs. Detta ska ske genom effektiv hantering, öppenhet och god ekonomisk kontroll. Investeringspolicyen har sin grund i av Regionfullmäktige beslutad investeringspolicy för Västra Götalandsregionens verksamheter. Policyen omfattar alla anställda samt personer med uppdrag inom Västtrafik som till exempel inhyrda resurser och konsulter.

Etikpolicy

Syftet med Västtrafiks policy för etik är att beskriva ett grundläggande, gemensamt förhållningssätt i etiska frågor. Västtrafik ska vara ett föredöme och bedriva verksamheten på ett sätt som bidrar till förtroende för verksamheten hos kunder, ägare, partners och omvärlden. I policyen finns vägledning för hur medarbetare ska agera för att förhindra förekomst av korrupcion, mutor eller jäv. Policyen omfattar alla anställda och personer med uppdrag inom Västtrafik som konsulter och styrelseledamöter.

Policy för Västra Götalandsregionens arbete med mänskliga rättigheter

Policyn syftar till att stärka Västra Götalandsregionens kapacitet att respektera, skydda, uppfylla och bevaka hur de mänskliga rättigheterna efterlevs. Rättighetsbärarna ska känna sig trygga i att deras mänskliga rättigheter tillgodoses och respekteras. Förtroendevalda, chefer och medarbetare ska kunna leva upp till de krav som ställs på Västra Götalandsregionen som skyldighetsbärare.

Policy för säkerhet och beredskap

Policyn beskriver värderingar, förhållningssätt och principer för arbetet med säkerhet och beredskap i Västra Götalandsregionen. Västra Götalandsregionen har pekat ut Västtrafik som en samhällsviktig verksamhet. Ytterst syftar arbetet med säkerhet och beredskap till att upprätthålla vårt ansvar inom den nationella beredskapen. För detta krävs ett systematiskt säkerhetsarbete där vi hanterar risker strukturerat och där säkerhetsfrågorna ingår i våra processer. Vi ska bedriva arbetet långsiktigt, förebygga där verksamheten behöver vara robust och kontinuerligt arbeta med förbättringar.

Västtrafiks hållbarhetsredovisning 2024 Revisorns yttrande

– avseende den lagstadgade hållbarhetsrapporten.

Uppdrag och ansvarsfördelning

Det är styrelsen som har ansvaret för hållbarhetsrapporten för år 2024 och för att den är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen.

Granskningens inriktning och omfattning

Vår granskning har skett enligt FAR:s rekommendation RevR 12 Revisorns yttrande om den lagstadgade hållbarhetsrapporten. Detta innebär att vår granskning av hållbarhetsrapporten har en annan inriktning och en väsentligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Uttalande

En hållbarhetsrapport har upprättats.

SKÖVDE DEN xx FEBRUARI 2025

KPMG

XXX XXXX

Auktoriserad revisor

Om rapporten

Den här rapporten omfattar verksamheten inom Västtrafik AB. Vi utvecklar och erbjuder hållbara kollektivtrafikresor och tjänster och arbetar för beteendeförändringar i samhället. Genom att människor i större utsträckning använder hållbara färdmedel som gång, cykel och kollektivtrafik kan vi tillsammans klara klimatmålet. Västtrafiks hållbarhetsarbete omfattar frågor kring miljö, sociala förhållanden och personal, mänskliga rättigheter samt antikorrupcion. Västtrafik arbetar med dessa frågor utifrån de fyra fokusområdena miljö, samhälle, medarbetare och ekonomi.

Västtrafiks hållbarhetsredovisning följer det finansiella räkenskapsåret och publiceras årligen. Hållbarhetsredovisningen har granskats av KPMG. Den senaste hållbarhetsredovisningen publicerades i februari 2024.

Omslagsfoto: Anna Sigvardsson Högborg